

СИЛА

Органъ на Демократическия Сговоръ — Варна.

Абонаментъ:

За година 50 лв.

„ 6 месеца 30 лв.

Брой 1 левъ.

Редакция:

Клуба на организацията ул. „Гургу-
лята“ № 6.

Телефонъ № 372.

Обявления: 1.50 лв. на сантиметъръ.

За културното и стопанско издигане на Варна.

Варна бѣше прѣвъ търговски портъ на България. Като такъвъ той се съоржаваше отъ държавата, като такъвъ се мобилизирваше отъ местнитѣ и чужди капитали. Той бѣше вносно-износенъ пунктъ за цѣла сѣверна България, включително и за София, защото нашата търговия се вършеше по усилено чрезъ морето, отколкото чрезъ Дунава и защото тукъ бѣха организирани по-солидни търговски кжши. Слѣдъ войнитѣ, обаче, голѣма частъ отъ нашата вносно-износна търговия почна да се върши чрезъ Дунава и чрезъ желѣзницата презъ Сърбия, защото високата валюта на странитѣ победителки ни отнемаше възможността да търгуваме съ тѣхъ. Отъ друга страна откъсването на Добруджа лиши Варна отъ естественъ и непосредственъ хинтерландъ и отне работата на търговскитѣ кжши. За това много отъ тѣхъ почнаха да дезертиратъ отъ Варна и да се прехвърлятъ въ Бургасъ или другаде, където намериха по добра работа, както за вносно-износната служба на по далечнитѣ пунктове, така и за търговията на единъ богатъ близъкъ хинтерландъ. Поради това и Варна почна да запада.

За да се издигне нашия градъ наново като търговски, необходимо е първо да се усили морската ни търговия, нѣщо което зависи твърде малко отъ нашата добра воля, и второ да се сподие, съ хинтерландъ, консумативенъ и производителенъ, който да даде работа на достатъчно солидни търговски кжши. Вънъ отъ тритѣ мѣрки трѣбва да се потърсятъ начини и за издигането на Варна като консумативенъ, производителенъ и индустриаленъ центъръ. Тукъ искаме да обърнемъ внимание върху сѣдствата за издигането на Варна, като консумативенъ центъръ.

Вече всички среди възприеха лозунга за издигането на Варна като курортенъ градъ. И наистина Варна има всичкитѣ естествени условия за да бжде такъвъ. А стане ли курортъ, започне ли да се посещава отъ курортисти, дошли отъ близо и далечъ, той ще се подобри и ступански, защото всички тия хора ще бждатъ и консуматори и то твърде щедри консуматори. Каквото и да правимъ, обаче, курортната си дейность нашия градъ не ще може да проявява повече отъ три — четири мѣсеца въ годината, защото, макаръ и снабденъ съ топли морски бани, той ще си остане единъ морски курортъ който

се посещава предимно презъ горѣшитѣ лѣтни мѣсеци.

Необходимо е да се потърсятъ други сѣдства за издигането на Варна като консумативенъ центъръ и за презъ зимнитѣ месеци. А това може да стане, като се издигне града и като културно-просветенъ центъръ. Като че ли по нѣкаква фаталность културния животъ на нашата страна, повече отколкото на коя и да е друга, се е концентриралъ въ София. Като че ли въ България нѣма другъ градъ освенъ София. Тамъ сж струпани редица средни общи и специални учебни заведения, тамъ сж всички отдѣли на вишето образование, тамъ е народния театъръ и народната библиотека, тамъ е въобще всичко, което може да даде българския културенъ животъ. Какво е оставено отъ всичко това за Варна? Имаме два гимназии, които едва вегетиратъ, напустнати отъ всѣка по специална грижа на гражданина и държавника, имаме едно търговско училище, което макаръ и второ по възраст, е оставено изключително на издръжката на търговската камара и на ученическитѣ такси, което прави обучението въ него извънредно скъпо, имаме едно машинно училище, което се изкуствено ограничава поради бюджетни причини и се конкурира силно отъ другитѣ подобни училища въ страната, имаме една търговска академия, реномирана твърде високо поради своята научна и образователна работа, но финансирана тѣй, эле што едва ли ще може при тия условия да просъществува по дълго; при това и тя се конкурира отъ тѣй наречения свободенъ университетъ, организиранъ въ София чрезъ вечерни курсове, които не могатъ да даватъ освенъ единъ смѣшенъ ерзацъ отъ образование и едни дипломи откупени не съ наученъ трудъ, а съ скъпи такси. Да говоримъ ли за нашата библиотека, която е поставена отъ държавата по долу даже и отъ Търновската и Плевенската на които ежегодно се даватъ грамадни помощи и които се ползватъ съ привилегията да получаватъ всички български издания безплатно; да говоримъ ли за нашия театъръ, който стърчи вече десетки години недоправенъ; защото града ни забѣдня, лишенъ отъ своя търговски хинтерландъ, поради грѣшкитѣ на нашата държавна политика и въпреки това, държавника, който дава десетки милиони за постройката на Софийския театъръ, сто-

тица милиони за постройката на Софийския водопроводъ, пет милиона за постройката на Плевенския театъръ, други пет милиона за постройката на техническо училище въ Русе и т. н. не намира възможность да даде на Варненската община поне нѣколко милиона лева за доизграждането на театъра.

Варна е богата съ културни инициативи, бѣдна е, обаче, тя, да доразвие тия инициативи до истински културни огнища, които да творятъ родната наука и просвѣтата на маситѣ. Нашия музей е прѣвъ по рода си, морския сговоръ се роди тукъ и отъ тукъ обхвана страната съ мрежата на своитѣ клонове, народнитѣ четения и популярнитѣ лекции на мѣстни и външни лектори сж празникъ за нашата млада интелегенция, юнашката и спортнитѣ ни организации заематъ първо мѣсто между своитѣ посестрими въ страната, нашитѣ мѣстни вѣстници не отстъпватъ на никои други провинциални вѣстници, освенъ може би само на Пловдивскитѣ, нѣма търговска камара, която да подържа толкова училища и курсове, колкото нашата, нѣма постоянна комисия, която да е организирана толкова земеделчески училища и курсове, колкото нашата.

Крайно време е да се подхванатъ тия инициативи, да се координиратъ и подкрепятъ тѣ, да се подкрепи дѣлото и на всички наши културни и просвѣтни институти, за да може да се доискара културното съзидане на града. Необходимо е на първо мѣсто да се подкрепятъ съществушитѣ въ града учебни заведения съ цѣлъ да се привлекатъ въ тѣхъ по-голъмо количество учащи се отъ цѣлата страна. Едно ограничаване напримеръ на свободния университетъ, прехвърлянето кооперативната школа, като факултетъ при нашата Търговска академия, гдето и е естественото мѣсто, и поемането издръжката на послѣдната отъ държавата. Да се разшири съществушето машинно училище. Да се прехвърлятъ тукъ частъ отъ учебнитѣ заведения — съществуването на които не е свързано съ Столицата.

На второ мѣсто да се прехвърлятъ тукъ нѣкои административни и сѣдебни учреждения и пр. Само едно обединение, и координиране на силитѣ, само при влияние на тѣхното дѣло усилията и помощта на цѣлокупното гражданство, ще даде възможность за постигането на всички тия цѣли. А то отъ своя страна ще помогне за ступанското изцеление и засилване. Инициативи отъ този характеръ се вече разнасятъ,

нѣколко просветени и родолюбиви граждани подготвяватъ вече създаването на едно общо културно просвѣтно дружество въ града, което да обединява въ себе си усилията на всички граждани и на съществушитѣ културно просветни организации и институти за координирането и подпомагането усилията на всички инициативи за ступанско издигане на града.

Надеемъ се че дѣлото на тия родолюбци ще бжде добре оценено и подпомогнато отъ гражданството за доброто и благоденствието на хубавата наша Варна. Д.

Всички косвени данѣци върху тютюнитѣ за износъ прѣмощати.

Въ изпълнение програмата си, за повдигане земеделското ни производство, демократическия сговоръ чрезъ своитѣ народни избраници въ парламента напослѣдъкъ прокара законъ, съ който всички данѣци, берии и такси, наложени по разни закони прѣвъ миналия режимъ и достигати общо за доброкачественитѣ тютюни до 9 лева на единъ килограмъ, се премахватъ изцѣло, като се запазва само такситѣ по 0.50 лева килограмъ тютюнь въ полза на общината, гдето се произвежда тютюня. По такъвъ начинъ единъ голѣмъ товаръ отъ косвени данѣци се сменя отъ плащитѣ на българския земеделецъ, който до сега за своитѣ 500 — 600 килограмъ средно производство, нѣгдетъ плащаше до 5 — 6000 лева косвенъ данѣкъ.

Отъ друга страна, обаче, и което е най-важно, поради голѣмата конкуренция, която турскитѣ и грѣцки тютюни правиха на нашитѣ въ международния пазаръ, тия косвени данѣци, увеличавати стойността на нашия тютюнь, попрѣчиха да се продаде голѣма частъ отъ тая годишната реколта.

Съ премахването на износнитѣ мита и др. косвени данѣци тютюня на българския земеделецъ ще излъже съ по-умѣрена цена на пазаря и ще се продаде по-лесно. А това значи производителя да си пласира стоката и се поощри за ново производство. Износа пъкъ на тютюнитѣ ни, които сж най-важния артикулъ отъ производенията на българския ступанинъ, ще намали дефицита въ търговския ни балансъ и ще затвърди и подобри още повече нашия левъ.

Ето какъ днешната властъ се грижи за повдигане земеделското ни производство.

За бждѣщето на града ни.

Единъ граждански комитетъ въ който влизатъ кмета на града и много видни варненски граждани се занимава отъ известно време насамъ съ намиране начинъ и средства за стопанското повдигане на Варна и създаване едно по-добро бждаще за нашия хубавъ крайморски градъ.

Тоя комитетъ е ималъ заседание на 12 т. м. въ което сж изказани много цѣнни мисли и начертани широки перспективи за бждаща дейность. Между другото ще се стреми постигането и на следнитѣ цѣли: Приравняване навлото Бургасъ—София съ тия Варна—София; Намалени сезонни тарифи както за плуване, тѣй и за износъ на храни презъ Варненското пристанище; продѣлжаване по-усилено отводняването и изсушаването на блатата въ окръга за да се създаде широка плодородна площъ която да се използва за индустриални и земеделски култури; голѣмото горско стопанство Лонгоза да се проучи и постави на по-модерни и стопански основи и пр.

Комитетътъ ще продѣлжи своето заседание презъ идната седмица. Следъ окончателнитѣ му решения, ще се повърнемъ пакъ по тоя тѣй жизненъ за нашия градъ въпросъ.

Кой иска увеличение на депутатските дни.

В издавания мѣстен вѣстникъ на отцепниците демократи „Потикъ“ се прави недостойна демагогия съ въпроса за увеличение дневнитѣ пари на депутатитѣ, като се хвърлятъ съвсемъ незаслужено стрѣли по адресъ на днешнитѣ управници.

За да се види, какъ се приписватъ свои грѣхове на противника, редакцията поиска сведения по фазомното частно предложение за увеличение дневнитѣ пари на депутатитѣ, по което официозния печатъ че веднѣжъ се изказа въ смисълъ, не правителството и неговото болшинство въ парламента не го одобряватъ, и какво се указва:

Това предложение е подкрепено въ голѣмото си число отъ опозиционнитѣ народни представители, а именно: цѣлата почти група на дружбашитѣ, на драгивисти, народолиберали, широки социалисти, отцепници радикали и демократи.

Отъ депутатитѣ слѣдъ които вървятъ хората на в. „Потикъ“ предложението сж подписали: бившия министъръ и членъ въ централното бюро днесъ Христо Славейковъ, члена на централ. бюро Петко Дичевъ, който говори въ Варна на публично събрание за економия въ бюджета, Д-ръ Петко Пенчевъ гл. редакт. на в. „Знаме“ и др. още депутати демократи. При първото предложение за повишение дневнитѣ пари фигурира и подписа на Г-нъ Хр. Мирски Варн. Народ. представител, тоже чл. на централното бюро.

Очевидно е слѣдъ това кой иска увеличение на дневнитѣ пари на депутатитѣ и какви сж у насъ политическитѣ нрави, гдѣто крадеца вика първи „дръжте разбойника.“

Последенъ отговоръ.

Въ отговоръ на нѣколкократнитѣ закачки на в. „Сговоръ“ отъ групичката народници—отцепници около тоя вѣстникъ, помолени сме отъ г. М. Бояджиевъ, председател на Варненската Окр. Пост. Комисия да дадемъ мѣсто на следното, като неговъ последенъ отговоръ:

По въпроса за командировачнитѣ пари получени отъ г. М. Бояджиевъ е произведена анкета съ представителя на в. „Сговоръ“ г. Янко Цанковъ, секр.-бирникъ при Окр. Пост. Комисия Герчо Атанасовъ и проверителя М. Д. Чаневъ и е съставенъ следния протоколъ

ПРОТОКОЛЪ.

Днесъ на 3-й януарий 1926 година въ гр. Варна подписанитѣ Янко Цанковъ, варненски гражданинъ, Герчо Атанасовъ, секр.-бирникъ при Варн. Окр. Пост. Комисия и Минчо Д. Чаневъ, окр. провѣрителъ при същата комисия, слѣдъ провѣряване платенинитѣ заповѣди, издадени отъ Варн. Окр. Пост. Комисия за времето отъ 1 априль 1925 година до 31 декември 1925 година, оказа се, че по § 5 по разходната частъ на окр. бюджетъ за 1925/26 фин. год. Председателя на комисията Милчо В. Бояджиевъ по тоя параграфъ е получилъ сумата (29,138) двадесетъ девѣтъ хиляди сто тридесетъ осемъ лв. за пжтни и дневни пари за разни командировки за смѣтна на окръга, отъ който: 5 до София на сума 13,880 лева, 1 до Плевенъ на сума 1914 лв., една до Горна-Орѣховица на сума 1744 лв., две до с. Бѣла по настаняване бѣжванци на сума 1529 лева, а останалитѣ изъ окръга.

Тоя протоколъ слѣдъ многократно лавиране, г. Янко Цанковъ е отказалъ да подпише, защото отъ него ясно се вижда, че за „Постоянна контактъ съ избирателитѣ отъ окръга“ както подчертаватъ тѣ, сж разходвани една малка частъ отъ тази сума, когато по-голѣмата е разходвана за далечни командировки свързани съ осъществяването на редъ мероприятия, които Варн. Окр. Пост. Комисия е имала да извърши.

А за клеветата, че въ касата на

секр.-бирника въ с. Ени-къой е била намерена една полица на М. Бояджиевъ за 20,000 лв., въпроса е следния: Слуховетъ за такава полица е билъ пустнатъ отъ приятеля на г. Я. Цанковъ, кмета на с. Ени-къой, които, за да заловятъ това „престѣпление“ въ отсъствието на секр.-бирника, двама общин. съветници, ведно съ кмета и учителя отъ селото запечатватъ касата и поискватъ ревизия. Веднага съ постановление № 1004 отъ окр. съветъ биде изпратенъ ревизоръ който въ присѣствие на дупосоченитѣ лица съставя следния А К ТЪ.

Днесъ на 3 Декември 1924 год. подписания Коста М. Дюлгеровъ провѣрителъ при Варн. Окр. Пост. Комисия възъ основа на постановление № 1004 отъ 1 декември 1924 год. пристигнахъ въ с. Ени-къой и въ присѣствието на общ. кметъ Ив. Янакевъ, досегашния секр.-бирникъ Илиа Диковъ и новоназначения Тодоръ Ив. Тодоровъ отпечатахъ касата която е запечатана на 26 ноември 1924 год. отъ ревизионната комисия при общината и слѣдъ (като се отвори въ нея се указаха:

1) Въ пари 31,667.40 лв., 2) гербови марки 1294.95 лв. 3) държавни горски марки 36,706, 4) общински горски марки 4831, 5) отворени пощенски карти 7, 6) 29 банковы записи, 7) разни авансовы документи 120,119.05 лв.

Акта е подписанъ отъ всички присѣствающы. Както се вижда ни дума не става за каква и да е „намерена полица“. Нека обществото прецени истинския ликъ на клеветниците и види до какви мизерни средства прибѣгватъ за да очернятъ неприятни гѣмъ общественни дѣйци.

На „Идейнитѣ.“

Въ последния бр. 51 на в. „Сговоръ“ издание на групичката отцепници — народници е поместена една статия подъ названието „Партийни нрави“ въ която като говорятъ какви трѣбва да бждатъ общественитѣ ни водачи, пишатъ:

„Тѣ трѣбва да даватъ примеръ на всички за политическо възпитание което изисква подчинение на азъ подъ общото. Идейността е добродетелъ за единъ политически дѣецъ.“

И понататкъ, като пишатъ за образуваня слѣдъ 9 юни Демокр. Сговоръ, казватъ:

„За голѣма жалостъ, въ тая партия изпкватъ лица, които оскверняватъ красивия лозунгъ и поставятъ себелюбието и материализма надъ всичко.“

Истината за голѣма жалостъ, и въ тази партия се намериха лица, които се помъчиха да осквернятъ красивия лозунгъ на Дем. Сговоръ да поставятъ себелюбието си и материализма подъ всичко. Но здравитѣ демократични елементи въ Демокр. Сговоръ задушиха още въ зародиша си тия попълзновения на себелюбитѣ и тѣ виждайки невъзможността да задоволятъ болнитѣ си амбиции, напуснаха партията. Защото, какви принципи и програмни различия ги заставиха да излѣзатъ изъ редоветъ на Дем. Сговоръ, ако не само незадоволяването тѣхното самолюбие и интимни матернални смѣтчици?

И тия разколници, които дезертираха отъ борбата която тѣй самоотвержено водене Демкр. Сговоръ за умиротворението и стопанското закрепване на изстрадалата ни страна, и започнаха една подмолна борба противъ всички застанали начело на общественя ни животъ самоотвержени дѣйци, сега четътъ мораль че общественитѣ трѣбва да подчинятъ своето азъ на общото.

Защо тогава вие „идейни борци“ не вземете урокъ отъ казаното отъ самитѣ васъ? Защо не подчинихте своето азъ на общото? Защо вие не подчинихте своитѣ нѣколко десетни гласа на нѣколкото стотици, които се получиха при избора на бюро и др. случаи, а дезертирахте?

Или „идейността“ ви се изпари, щомъ видѣхте че не ще се докопате до нѣкоз „меснето“?

И трѣбва човѣкъ да бжде слепецъ, за да не види съ какви груби конци на себелюбие и материализмъ е същата и сегашната Ви божемъ „идейна борба“!

Начало, което радва.

Надеждата че новиятъ кабинетъ, изхождащъ пакъ изъ средата на добилиа вече решително значения въ общественя ни животъ Демократически Сговоръ ще разведри атмосферата и довърши величавото дѣло за умиротворението и пълното постигане на тѣй жадуваниятъ миръ, редъ и законность въ нашата страна, още отъ първитѣ изявления слѣдъ поемане на управлението, започна да се оправдава. Още отъ първитѣ изявления, отъ първитѣ изказани програмни думи на Министръ-Председателя г. А. Ляпчевъ лжха една освежителна струя и ободрява всѣки милеющъ за доброто на нашата страдала се родина.

Г. А. Ляпчевъ, като Министръ на Вътрешнитѣ работи, въ своята първа заповедъ до административнитѣ власти слѣдъ като благодари за неимовернитѣ усилия положени отъ последнитѣ по умиротворението на страната, казва:

„Въ запазване законнитѣ права на всѣки едно е началото на реда. Въ вѣрата на гражданина, че неговата честь, неговия имотъ и неговиятъ животъ сж напълно гарантирани и че срещу всѣко посегателство тѣй ще намѣри защита у държавната власть, е залогътъ за вътрешния миръ.“

ПАРТИЕНЪ ЖИВОТЪ.

Провадия. Младежката група при Демократически Сговоръ въ града ни устройва голѣма партийна вечеринка на 17 того, недѣля вечерта съ отлично подобренъ литературенъ материалъ. За целта е ангажирана военната музика на 8-ма дружина както сж поканени гости и отъ младежката организация при Демократич. Сговоръ въ Варна.

Сѣщия денъ, 10 часа пр. обѣдъ Демокр. Сговоръ устройва голѣмо публично събрание на което ще говорятъ специално поканени оратори отъ столицата. Поканва се Провадийското гражданство масово да посети както събраниято, тѣй и вечеринката, която по пригответията които се правятъ изглежда че ще бжде една отъ рѣдко хубавитѣ давани въ нашия градъ.

С. Крумово (Варненско). На 11 т. м. въ селото ни дойдоха за да се видятъ съ приятели Народния пред-

ставителъ г. Ради Василевъ, председателя на Окр. Пост. Комисия г. М. Бояджиевъ и Окол. началникъ г. Ханджиевъ. По настояването на населението обаче, устроено бѣ публично събрание на което всички селяни масово се стекоха. Първъ говори г. М. Бояджиевъ върху мероприятия които окръж. съветъ ще реализира за подобрене поминька въ окръга както и въ благоустройственно и хигиеничното му издигане. Следъ него г. Ради Василевъ въ двучасова речъ обрисова дейността на народното представителство особено за подобрене и издигане земледѣлието въ нашата страна на една културна висота каквато сж достигнали нѣкои западни страни. Рѣчитѣ бѣха прекъсвани и изпратени съ бурни удобрения. Накрая, свещеника отъ с. Ботево Хаджовъ благодари и изказа радостта за посещение на населението отъ неговитѣ избраници които идватъ да му разясняватъ своитѣ дѣла и да се вслушватъ въ неговитѣ болки.

ХРОНИКА.

Демократическия Сговоръ урежда утре, недѣля, 17 т. м. 10 ч. пр. обѣдъ въ юнашкия салонъ голѣмо публично събрание на което народния представителъ г. Ради Василевъ ще говори на тема: Промената на кабинетъ и днешното политическо положение на страната.

Граждани, посетете масово това важно събрание.

Избирателнитѣ списъци за периода 1924—1927 г. сж готови и облепени на специални дѣски окачени на оградата на градската градина. Нека всички избиратели ги прегледатъ и ако намерятъ нѣкои опущения или неправилности да се явятъ въ общинското управление, стая №13 при чиновника по изборитѣ и устно или писмено заявятъ това. Заявленията се приематъ презъ всички присѣствени дни, до 22 т. м. включително.

Получаването органа на Демокр. Сговоръ въ Варна в. „Сила“ е задължително за всички партийни членове. Поканватъ се тия които по нѣкоя причина не сж го получавали до сега да сторятъ това. Мбонирването както и изплащането абонамента става при дѣловодителя на организацията.

Изборъ на ново бюро предстои въ близко бждеще въ който ще бждатъ допуснати да гласуватъ само редовнитѣ и изправни членове. Ето защо, предупреждаватъ се последнитѣ да се издължатъ като платятъ членскитѣ си вноски останали за миналата година, както и за новата. Изплащането става на дѣловодителя на организацията г. Доковъ, който се намира прѣвъ всѣко време въ клуба на Демокр. Сговоръ — ул. Гургулата.

Варненско Градско-Общинско Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ № 524.

Гр. Варна, 12 януари 1926 год.

Обявява се на интересующитѣ се, че на 20 януарий 926 год. въ 9 часа въ помѣщенieto на Варн. Окр. Данъчно Управление ще започне отдаването подъ наемъ по доброволно съгласие дюгень № 8 въ халитѣ на V участ. за време до 31 мартъ 927 г. включително.

За участие въ конкуренцията се изискватъ документи съгласно З. Б. О. П., таквъ отъ Тѣрг. Инд. Камара, че конкурента упражнява занятието си, за упражнение на което се дава съотвѣтния дюкянъ, най-малко две години самостоятелно или 5 години като работникъ и документъ отъ Варн. Гр. Община, че конкурента нѣма неуредени задължения къмъ общината за наемъ на недвижимы имоти.

Първоначалната годишна цена и размера на залога ще се определятъ отъ комисията по доброволно съгласие.

Разносикитѣ по публикация, гербъ и пр. сж за смѣтка на наемателя.

Общитѣ специални поемни условия и др. книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ денъ и часъ въ Домакинството при Общината.

ОТЪ ОБЩИНАТА.

Печатница и Хромолит. „Просвѣщение“. — Варна, Пар. № 25.